

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 3 (1641)

1958 m. sausio mėn. 9 d., ketvirtadienis

Kaina 15 kap.

Žvilgsnis į praeitį

Neretai pravartu žvilgterėti atgal, į nu-eitą kelią. Dažniausiai griebiamės to mes, kolaktų buhalteriai, su-vesdami metų rezulta-tus. Mes pirmieji skai-čiais turime parodyti, kiek pažengė per me-tus kolakis.

Žvilgtelekime į mū-sų žemės ūkio arteles netolimą praeitį. Su-gretinę tik pastarųjų trijų metų rezultatus, pastebėsime, kokiais dideliais žingsniais žengta į priekį buvęs labiausiai rajone atsi-likęs kolakis.

Dar visai neseniai sa-jeteksniečiai visai ne-garbe linų, tikėdami, kad juos auginti neap-simoka. Ir iš tiesų: 1955 metais kolakis už linus tegavo vos daugiau 4000 rublių pajamų. Sekančiais me-tais, kolakio valdybai ir jos pirmininkui A. Macljauskui susirapi-nus linų auginimu, pa-jamos už šią kultūrą padidėjo net 45 kar-tus ir sudarė virš 180 tūkstančių rublių. Dar džiugesnius rezultatus davė linai praėjusiais metais. Pajamos už juos sudarė apie 300 tūkstančių rublių.

Dideles pajamas kol-akiui duoda ir cukri-

niai runkeliai, kurie iki 1956 metų irgi bu-vo „posanių“ vietoje. 1955 metais pajamos už cukrinius runkelius vos viršijo 5 tūkstan-čius rublių. Užpernai už šią kultūrą kolakie-čiai jau surinko 63 tūkstančius, o pernai—jau 160 tūkstančių rub-lių.

Smarkiai pažengė į priekį ir kolakio gyvu-lių ūkis. 100 ha naud-menų kolakiečiai per-nai gavo 16,1 cnt mė-sos, arba 5,2 cnt dau-giau, negu užpernai, ir 89,2 cnt pieno—t. y. vos ne du kartus dau-giau už 1956 metus. Pieno iš vienos karvės primelžta 532 kg dau-giau, o kiaulienos 100 ha arimo gamyba pa-didėjo net 5,5 karto ir sudaro 16,7 cnt kiau-lienos 100 ha ariamos žemės. Štai kodėl ir kolakio pajamos iš gy-vulininkystės, 1955 m. sudariusios 71 tūkstan-tį, o 1956 m. — 93 tūkstančius rublių, pa-šoko net iki 400 tūks-tančių rublių.

Pasielkiantis kol-akiečių darbo deka mūsų kolakis pernai pasiekė milijonines pa-jamas.

K. STANYS
„Setekšnos“ kolūkio buhalteris

ORENBURGO SRITIS. Daugiau 20 metų Alek-sandrovo rajono „Lenino priesakų“ kolūkyje dirba pirmaujantis kiaulių šėri-kas Dimitrijus Stepanovi-čius Vorobjovas. Praėju-siais metais jis iš kiek-vienos paršavedės gavo po 28 paršelius ir atidavė nuo kiekvienos pagrindi-nės paršavedės po 1,080 kilogramų mėsos. Viduti-niškai kiekvienos kiaulės gyvulis svoris buvo 180 kilogramų. Už rezultatus D. S. Vorobjovas apdova-notas Visasąjunginės žė-mės ūkio parodos didžiuoju ir mažuoju sidabro meda-iliais. Praėjusiais metais jis tik papildomai gavo apie 4 tūkstančius rublių. Kolūkis pirmaujanti-am kiaulių šėrikui pastatė nau-ją namą.

Nuotraukoje: D. S. Vorobjovas kiaulių fermo-je. B. Klipnicero (TASS) nuotr.

Mylimieji rašytojai

Duokiško apylinkės bib-lioteka atlieka nemažą darbą populiarizuojanti knygą skaitytojų masėse. Čia kovojama už tai, kad knyga pamėgtų ir skaitytų kiekvienas kolūketis. Tuo tikslu biblioteka paskelbė konkursą, kurios iš perskaitytų knygų skaityto-jams labiausiai patiko ir ko-dėl. Jau pasisakė nemažai skaitytojų. Iš turimų atsi-lieptimų didžiausią pasiseki-mą turi M. Solochovo „Ty-kusis Donas“, N. Ostrovskio „Kaip grūdinosi pienas“, A. Fadiejevo „Jaunoji gvardija“, V. Hugo „Vargdieniai“, T. Dreizerio „Amerikoniškoji tragedija“, L. Tolstojaus „Karas ir taika“, Mykolaičio —Putino, A. Vienuolio, S. Nėries, P. Cvirkos ir kitų rašytojų knygos.

M. Barkus

Iš TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsako

dėl rinkiminių apygardų rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Sąjungos Tarybą

Remdamasis TSRS Konstitucijos 34 str. ir „Rinkimų į TSRS Aukš-čiausiąją Tarybą nuostatų“ 24 ir 26 str. str., TSRS Aukščiausiosios Tary-bos Prezidiumas nutarė sudaryti 731 rinkiminių apygardų rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Sąjungos Tarybą, tame tarpe:

Lietuvos TSR

684. PANEVŽIO RINKIMINĖ APYGARDA (centras — Panevėžio m.). Panevėžio m. ir Biržų, Vabalninko, Joniškėlio, Kupiškio, Obelių, Pandėlio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiško, Troškūnų ir Šeduvos rajonai.

Iš TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsako

dėl rinkiminių apygardų rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Tautybių Tarybą

Remdamasis TSRS Konstitucijos 35 str. ir „Rinkimų į TSRS Aukš-čiausiąją Tarybą nuostatų“ 25 ir 26 str. str., TSRS Aukščiausiosios Tary-bos Prezidiumas nutarė sudaryti 633 rinkimines apygardas rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Tautybių Tarybą, tame tarpe:

Lietuvos TSR

193. ROKIŠKIO RINKIMINĖ APYGARDA (centras — Rokiško m.). Kupiškio, Obelių, Pandėlio ir Rokiško rajonai.

MŪSŲ RAJONO ŽMONĖS

Nikolajus Michalovas

Prieš aštuonis metus Ni-kolajus Michalovas pradėjo dirbti Rokiško tarybiniame ūkyje. Jau iš mažens pamė-gęs geležies apdirbimo dar-bą, Nikolajus pradėjo dirbti kaiviu.

Tuo metu tarybinis ūkis buvo jaunas, trūko sudėtin-gesnių geležies apdirbimo maštinų. Dėl to kalviams tek-davo iš peties padirbėti, pa-mankštinti smegenis. Bū-davo, atneša ūkvedys gele-žies lakštą, o iš jo padaryk plūgti verstuvą arba noragą. Nikolajus visada imda-vosi darbo pirmasis. Nuo-ryto iki vakaro su replėmis rankose jis vartydavo ugni-mi žėruojančią geležį, bet už tai koks džiaugsmas bū-davo, kada beformė geležis virsdavo plūgo arba trak-toriaus detale.

Bėgo metai. Ūkyje gausė-jo technika. Nikolajus vis dažniau susidurdavo su traktoriais, žemės ūkio mašinos. Remontuodamas traktorius, Nikolajus arčiau susipažino su jų konstruk-cija bei valdymu. Širdyje

glimsta troškimas tapti kva-lifikuo tu traktorininku.

Suprato ir Nikolajaus darbo draugas, kodėl jis po darbo dar ilgai sukiojasi traktorių parke.

— Aš noriu išmokti trak-torininko specialybės,— prieš du metus nedrausiam pareiškė ūkio direktoriui Zodorožnui Nikolajus.

Direktorius daug negal-vojo:

— Ką gi, tavo norai ge-ri, buvai drausmingas dar-be, būsi geras ir traktori-ninkas. Renkis važiuoti į mokyklą,— atsakė direkto-rius.

Nepastebimai prabėgo de-šimt mokslo mėnesių. Su traktorininko diplomu kiše-nėje Nikolajus vėl grįžta į Rokiško tarybinį ūkį. Jam paskiriamas traktorius „DSS—14“.

Įvairius darbus atlieka Nikolajus su savo mžiuku traktoriumi. Pavasario metu jis veža į laukus mėšlą, vėliu, pritaiseš trąšų barsty-mo mašiną, jis barsto trą-šas. Dar vėliau jis atlieka kaupiamųjų kultūrų įdir-bimą.

Viena iš Nikolajaus Mi-chalovo ypatybių yra pa-vozdingas drausmingumas. Jis niekuomet neieško geriau apmokamo darbo. Jo nuo-mone, visi darbai yra svar-būs, ar jie apmokami dau-giau ar mažiau.

Atėjo žiema. Daug darbo Nikolajui yra ir dabar. Jam reikia atvežti gyvuliams pa-šarai, išvežti iš tvartų mėš-lą. Jo traktoriaus burzgi-mas girdisi ir rytą, ir vaka-re.

Tik vienus metus Nikola-jus Michalovas dirba trak-torininku. Jo darbo rezulta-tais džiaugiasi tarybinio ūkio vadovybė, darbininkai. Metinį darbų planą Nikola-jus įvykdė 124 procentais.

Jo vardas yra tarybinio ūkio pirmųjų gretose.

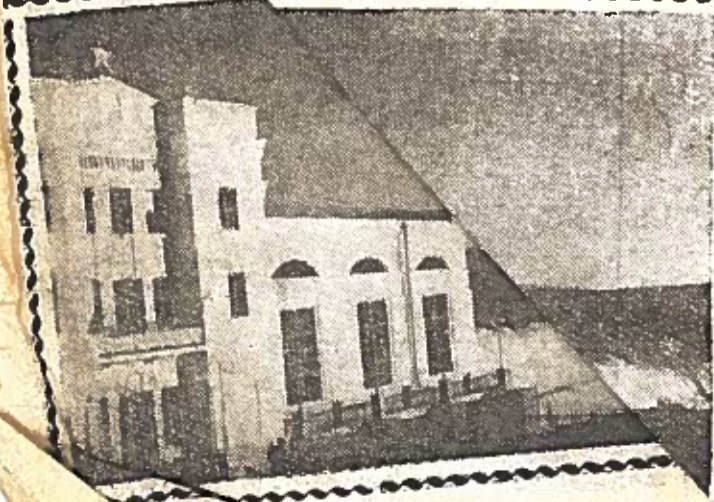
Neseniai Nikolajui buvo siūlomas kitas didesnio ga-lingumo traktorius. Tačiau jis pareiškė norą palikti dirbti su tuo pačiu trakto-riumi. Ir tai neuošabai, jis žino šios mašinos net tr smulkiausių detales, ir geros priežiūros dėka mašina dar ilgai dirbs.

— Nors traktorius mažas, tačiau daug ir tvirtų dar-bų galima juo atlikti,—sako Nikolajus Michalovas.

Prieš kurį laiką Nikolajus Michalovas buvo priimtas į TSKP eiles. Būdamas kom-unistu, jis dar daugiau skir-ta jėgų visų jam keltamų uždavinių sekmingam įvyk-dymui.

Šiais metais jis numato dar daugiau padidinti iš-dirbio normą. Ir nėra abe-jonės, kad komunistas Nikola-jus Michalovas savo so-dą ištesės.

V. Dūdėnas

Olsansko rajone (Kirovogrado sritis) paleista nauja tarpkolakinė Krasnochu-torsko hidroelektrinė. Jos galingumas—3.300 kilovatų. Naujoji HES aptarnaus ne tik Olsansko rajono įmones ir kol-akius, bet aprūpins elektros energija taip pat Peščano — Brodskio ir Novo — Ukrainsko rajonų 22 kolūkius.

Nuotraukoje: bendras Krasnochu-torsko HES vaizdas.

G. Veruškinio (TASS) nuotr.

Pagerinti vietinių trašų sukaupimą

B. ŽEMAITIS
LKP RK sekretorius

Didelį vaidmenį, keliant grūdinių, techninių ir pašarinių kultūrų derlingumą, vaidina laukų tręšimas organinėmis trašomis.

Tuose kolūčiuose, kuriuose darbo organizavimui kreiplamas rimlas dėmesys išauginamas neblogas derlius. Taip yra „Artojo“, „Naujo gyvenimo“ ir kai kuriuose kituose kolūčiuose. Čia praeitų metų grūdinių kultūrų derlius siekia po 12–14 cent iš ha.

Tačiau vis dar visa eilė kolūkių, žemės ūkio specialistų neįvertina organinių trašų suteikimo reikšmės, ir melai iš metų sukaupia labai mažus šių trašų kiekius. Taip „Tikruoju keliu“ kolūkyje 1957 m. kiekvienam ha ariamos žemės teko tik po vieną toną mėšlo ir 200 kg durpių. Panaši padėtis buvo „Žvaigždės“, „Socializmo keliu“ ir kai kuriuose kituose kolūčiuose. Savaimė aišku, kad sukaupiant ir išvežant į laukus lokį mažą organinių trašų kiekį, apie aukštesnius derlius nėra ko ir svajoti.

Kai kurių kolūkių valdybos ir vėl kartoja ankstyvesnių metų klaidas. Antai, „Tikruoju keliu“ kolūkyje yra iškasta tranšėja, privežta durpių, tačiau mėšlas iš tvarto išmelamas mažomis krūvelėmis, o ne maišomas su durpėmis. „Socializmo keliu“ kolūkio pirmoje laukininkystės brigadoje iš arklidės vežamas mėšlas ir

laip pat dirvoje barstomas mažomis krūvelėmis. Daug neūkiškumo vežant mėšlą yra „Pirmyn“ ir kai kuriuose kituose kolūčiuose.

„Lenino keliu“, „Pilies“, „Žvaigždės“ kolūčiuose neįvertinama durpių reikšmė didinant organinių trašų kiekį. Čia paruošta tik po 200–400 tonų durpių, tačiau ir jos nekompostuojamos su mėšlu, negaminami organinių ir mineralinių trašų mišiniai.

Apie komposto didžiąją reikšmę, keliant laukų derlingumą kalba visa eilė pavyzdžių. Štai „Šetekšnos“ kolūkio pirmoje laukininkystės brigadoje, išvežus į kiekvieną ha po 35 tonas durpių ir 5 tonas kalkių purvo mišinio, buvo gauta po 27 cent žeminių rugių.

„Gegužės Pirmosios“ kolūkyje mėšlo, durpių, kalkių kompostu patręštoje dirvoje buvo išauginta po 110 cent bulvių 42 ha plote. Tame pačiame kolūkyje patręsus nedideliu mėšlo kiekiu 12 ha žemės plote buvo pasodinti pašariniai šaknavaisiai. Vėliau juos papildomai patręšus, duodant į kiekvieną ha po 2 tonas mėšlo srutų, buvo gautas šaknavaisių derlius vidutiniškai po 200 cent iš ha. Tokių pavyzdžių rajone yra ir daugiau.

Dabartiniu metu kol-

ūkų valdybos, žemės ūkio specialistai turi imtis visų priemonių vietinių trašų sukaupimo padidinimui. Reikia organizuoti paruoštų durpių vežimą prie visuomeninių gyvulininkystės pastatų, o laip pat į laukus, organizuoti mėšlo, srutų, durpių, kalkių, mineralinių trašų kompostų gamybą. Kolūkių valdybos, pirminės partinės organizacijos privalo apsvarstyti šiuos klausimus valdybų posėdžiuose, kolūkių aktyvo susirinkimuose, nuvartyti materialinio pasiekimo priemones už vietinių trašų sukaupimą kolūkiečiams, fermų darbuotojams. Prie kiekvieno visuomeninės gyvulininkystės pastato reikia išskirti po 1–2 kolūkiečius, kurie kasdien rūpintųsi mėšlo, srutų ir durpių sukompstavimu. Būtina įvesti gerą lurimo mėšlo peržiūrą.

MTS bei jų žemės ūkio specialistai privalo gerinti paramą kolūkiams organizuojant vietinių trašų sukaupimą. Reikia pilnutinai panaudoti šiam reikalui visą turimą techniką. Rokiškio MMS gali ir privalo suteikti daugiau paramos organizuojant durpių kasimo darbus turimais ekskavatoriais. Tik panodus visus turimus rezervus ir galimybes bus galima žymiai pagerinti vietinių trašų sukaupimą, pakelti laukų derlingumą.

APVILTI LŪKESČIAI

Sakykite, kaip įsivaizduoti nūdieninį gyvenimą be elektros? Ne, neįmanoma, juk elektros energija šiandien vaidina lemiamą vaidmenį ir pramonėje, ir transporte, ir žemės ūkyje, ir pagaliau, namų buityje. Milžino žingsniais į priekį žengia mūsų šalies elektrifikacija, mažėja jos savikaina.

Tačiau... mes gyvename Rokiškyje, kur elektros klausimas kol kas yra dar neišspręstas ir labai opus. Daug bėdų rokiškietims kyla dėl elektros srovės silpnumo, dėl nutrūkimų. O ar negalėtų būti kitaip? Juk mūsų rajone yra net 11 elektros stotelių — stotelių, iš kurių 6 — Rokiškyje. Atrodytų, kad visos jos turėtų įgalinti elektrifikuoti visus darbus, o pats miestas galėtų skendėti elektros šviesoje. Galėtų, bet...

Reikalas toks, kad paties miesto aprūpinimas elektra yra kur kas blogesnis, negu prieš 7–8 metus. Kaip tai atsitiko?

1948–1952 metais dirbo dizelinis variklis, kuris miestą elektra aprūpino beveik be sutrikimų. Tačiau elektrinės darbuotojai ėmė skųstis jo nepajėgumu 1955 m. buvo gauti 3 dizeliniai varikliai, be esamų 2-jų senų, o neužilgo buvo gautas ir šeštasis.

Po to prasidėjo šių

variklių montavimas. Montavo 2 metus, ir rokiškietiai turėjo viltį gauti gerą elektros šviesą. Tačiau atsitiko visiškai atvirkščiai, elektrinės darbuotojai vėl ėmė šaukti: „Duokite naują generatorių — mažas galimumas!“

Vėl buvo gautas naujas 500 kilovatų galimumo elektros generatorius, kuris turėjo aprūpinti elektros energija ne tik miestą, bet ir priemiestinius kolūkius, larybinį ūkį. Tačiau ir dabar rokiškietiai apsiavylė. Dažnai nėra elektros srovės vakare arba ryelą, o dieną ir sekmdiantais — apie tai ir svajoti negalima. Dėl to dažnai nukentia ir kinoteatro darbas.

Taigi, dabar elektros variklių pilna elektros stotis, 2 varikliai ir 2 generatoriai sumontuoti,

o reikalai — seni. Gerdi, variklį negalima leisti — bloga amortizacija. O paskalčiuokim, kiek lėšų 1955–1957 metais išleista tiems varikliams, jų montavimui ir t. l., tai skaičiai parodys virš 600 tūkstančių rublių sumą. O juk už šias lėšas galima įrengti naują, galingą elektros stotį.

Kiek ilgai vyks toks neūkiškas, bereikalingas lėšų švaistymas? Ar nereikėtų iš 6 miesto elektros stotelių — „invalidų“ įrengti vieną, tvarkingą. Juk kiek atsilaisvintų variklių, kurie galima būtų panaudoti kiur, koklia susidarytų degalų, darbo užmokesčio ekonomija! O, svarbiausia, miesto dirbantieji turėtų gėrą elektros šviesą. Aple tai reikia labai rimtai pagalvoti.

N. Golovnikovas

TASS'o PRANEŠIMAS

apie naują TSRS ginkluotųjų pajėgų sumažinimą

Sutinkamai su TSRS Aukščiausiosios Tarybos 1957 metų gruodžio 21 d. Nutarimu ir vadovaudamasi leninine taikos bei tautų draugystės politika ir nuosirdžiu stekimu švelninti tarptautinį įtempimą, Tarybų Sąjungos Vyriausybė nutarė vėl sumažinti TSRS ginkluotąsias pajėgas 300 tūkstančių žmonių, virš jau atlikto 1955–56 metais jų sumažinimo 1 milijonu 840 tūkstančių žmonių.

Iš Vokietijos Demokratinės Respublikos bus išvesti į TSRS teritoriją ir išformuoti kariuomenės dalys ir junginiai, kurių bendras skaičius yra daugiau kaip 41 tūkstantis žmonių. Iš Vengrijos Liaudies Respublikos bus išvesla į TSRS teritoriją ir išformuoti kariuomenės dalys ir junginiai, kurių bendras skaičius yra daugiau kaip 17 tūkstančių žmonių.

Imdamosi šio žygio vienašališkai, iki sudarant bendrą nusiginklavimo susitarimą. Tarybų Sąjungos Vyriausybė laiko jį nauju rimtu žingsniu.

SOČI. Macesino vandens gydykla, korn. I. Grigoro.

LKP RAJONO KOMITETE

Dėl agitpunktų organizavimo rajone rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą

LKP RK biuras, ryšium su įvyksiančiais 1958 m. kovo mėn. 16 d. rinkimais į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, nutaria:

Siekiant kuo plačiau išaiškinti rajono gyventojų masėse Tarybų Sąjungos Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės vidaus ir užsienio politiką, jų kovą už ilgalaikės ir tvirtos taikos

išsaugojimą visame pasaulyje, mūsų tarybinės valstybės ekonomikos kilimą, supažindinti su tarybinių rinkimų sistemos demokratiškumu, kandidatų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą biografijomis ir rinkimų tvarka, organizuoti agitpunktus ir patvirtinti agitpunktų vedėjus pagal žemiau talpinamą sąrašą:

Agitpunktas	Agitpunkto vieta	Agitpunkto vedėjas
Nr. 1.	Rokiškio miesto — I vidurinė mokykla	Butėnienė Bronė, Justo d.
Nr. 2.	Rokiškio miesto — II vidurinė mokykla	Gudanis Jaroslavas, Ivano s.
Nr. 3.	Rokiškio apylinkės — Rokiškio kultūros namai	Babenskaja Adelė, Mykolo d.
Nr. 4.	Onušio — apylinkės Tarybos palalpos	Groblytė Olga, Tado d.
Nr. 5.	Juodupės — „Nemuno“ fabriko klubas	Grockis Jonas, Romo s.
Nr. 6.	Didsodės — Juodupės vid. mokykla	Kantauskaitė Bronė, Jono d.
Nr. 7.	Moškėnų — Martyniškėnų 7-metė mokykla	Macijauskaitė Bronė
Nr. 8.	Šetekšnų — Panemunėlio vid. mokykla	Pranckūnas Juozas, Prano s.
Nr. 9.	Nemunėlio — Panemunėlio 7-metė mokykla	Čyplis Zigmas, Antano s.
Nr. 10.	Panemunėlio — „Jaunosios gvardijos“ kolūkio klubas-skaitykla	Buckienė Elvyra, Jono d.
Nr. 11.	Sėlynės — Salomėjos Nėries v. kolūkio biblioteka	Keliuotis Jonas, Prano s.
Nr. 12.	„Ragelių“ kolūkio biblioteka	Praniauskas Stasys, Romo s.
Nr. 13.	Mickūnų — „Vyturio“ kolūkio skaitykla	Beivydaitė Regina, Jono d.
Nr. 14.	Kamajū — kultūros namai	Rudokas Algimantas, Juozo
Nr. 15.	Salų — žemės ūkio technikumas	Kriaučiūnas Vincas, Vingo
Nr. 16.	Verksniūnų — Mičiurino v. kolūkio klubas-skaitykla	Gliriūnas Kazys, Jono s.
Nr. 17.	Duokiškio — „Duokiškio“ kolūkio biblioteka	Broga Bronius, Vingo
Nr. 18.	Žiobiškio — „Socializmo keliu“ kolūkio biblioteka	Girgždys Valentinas

=== IŠ REDAKCIJOS PAŠTO ===

Naujametinė dovana darbininkams

Kęstučio gatvėje, prie statybos—remonto kontoros, per 1957 metus išdygo naujas pastatas. Tai—darbininkų klubas. Naujųjų metų išvakarėse klube įvairiais žaislais pasipuošusi jau mirgėjo naujametinė eglišė, kurią surengė vietinės pramonės ir komunalinio ūkio darbuotojų profsąjungos komitetas darbininkų vaikams. Mažieji piliečiai čia nuobodžiavo: jie gražiai

pažaldė, padalnavo, puikios buvo senio šalčio dovanėlės. Naujasis klubas sudomino ir suaugusius, kurie per Naujuosius metus buvo atsilankę. Klubui salė gana erdvi, todėl statybos—remonto kontoros darbininkams neberėkės teškoti patalpų kultūringam poilsiui, šaukiant susirinkimus, gamybinius pasitarimus. Darbininkai jau įstigo televizorių, radi-

jo imtuvą, radiolą. Salėje nėra dar tik apslatymo: kėdžių, statų, scenos. Bėda ta, kad šiame reikalui mums neišskiriama statybinės medžiagos. Labai gaila—juk visa kita mes atlikume savo jėgomis. Tikėklmės, kad neužilgo šis reikalas bus išspręstas mūsų naudai.

A. GRUODIS
statybos—remonto kontoros darbininkas

Nuoširdus ačiū

Naujieji metal — naujų darbų, siekimų, svajonių metal. Kiekvienas tarybinis žmogus naujus metus stengiasi pašvęsti dar didesniai, našesniai darbu, keliant mūsų plačiosios tėvynės gerovę, stiprinant taiką.

Mūsų sanatorijos ligoniniai, kartu su visais mūsų šalies žmonėmis, taip pat gyvena turiningą gyvenimą, nors laikinai jie ir negali visomis jėgomis įsijungti į kūrybinį darbą. Tačiau jais rūpinasi tarybinė vyriausybė, partija, visi tarybiniai žmonės. Jiems yra suteiktos visos sąlygos gydytis, išsėtis, toliau lavintis, mokyti, ir todėl nenustabu, kad žmonės, besigydantieji mūsų sanatorijoje, jau

čia gilia padėką vyriausybei, partijai, gydytojams už nuoširdų rūpinimąsi sveikata.

Linksmai mes sutikome ir Naujuosius metus. Laibgalių bibliotekos dramos mėgėjų kolektyvas, vadovaujamas drg. Švarlio, parodė mums vieno veiksmo komediją „Vienas kartas nemelavo“, sanatorijos darbuotojai inscenizavo lietuvių liaudies dainą „Buvo gera gėspadinė“, pasiklausė akordeonu atliekamų liaudies dainų melodijų. Besigydančiųjų sanatorijoje vardu noriu nuoširdžiai padėkoti saviveiklininkams ir palinkėti, kad ir toliau jie mūsų neužmiršų.

B. Adomaitytė
Rokiškėlių sanatorija

Klubo-skaitykloje nuobodu

Šalia „Pirmyn“ kolūkio kontoros randasi kolūkio klubas-skaitykla. Kasdien čia uželna dešimtys kolūkiečių.

Deja, čia užėjus nėra daug kas veikla. Skaitykloje kabo vos keli pasenę plakalai bei pasenusios diagramos.

Klubo-skaityklos vedėja Adomonytė savo darbe apsiriboja daugiausia laikraščių susėgimu. Tuo tarpu kolūkiečiai laukia daugiausiai įdomių paskaitų, meno saviveiklos pasirodymų ir kt. Aple tai reikėtų rimtai pagalvoti drg. Adomonytel.

S. Keršytė

MŪSŲ KALENDORIUS

Talentingas tarybinės liaudies rašytojas

Prieš 75 metus, 1883 metų sausio 10 d., gimė Aleksiejus Nikolajevičius Tolstojus — įžymus meninio žodžio meistras. Ilgiai ir sudėtingas jo gyvenimo kelias. A. N. Tolstojus

yra kilęs iš bajorų. Vaikystę jis praleido savo patėvio dvare, Samaros gubernijos Sosnovkos kaime. Mokėsi realiojoje mokykloje, po to — Peterburgo technologijos institute.

Pirmuosiuose savo kūrinuose, parašytuose dar iki revoliucijos, Aleksiejus Nikolajevičius teisingai ir ryškiai parodė, kaip išsivyma smulkioji bajorija. Jis atvaizdavo visą galeriją nusigyvenančių Užvolgio bajorų, kurių dauguma buvo pikti ir žiaurūs despotai.

Rašytojas neišvengė perėjo į socialistinės revoliucijos pusę.

Spalio išvakarėse, būdamas buržuazinės inteligentijos gretose, jis gerai nesuprato bręstančios revoliucijos įvykių. Bet štai įvyko Didžioji Spalio socialistinė revoliucija. Dviejų stovyklų — revoliucijos ir kontrrevoliucijos žąbtūtinė kova iškėlė rašytojui klausimą: „Su kuo eiti?“ Ir jis, tiegia, ne iš karto stojo į Tarybų pusę. Rašytojas pamatė, kad Tarybos tikrai atepindi rusų tautos — naujos valstybės, naujos kultūros kūrėjas, pažangią ir apvaisintą. A. N. Tolstojus pamatė, kad Komunistų partija yra tikrai liaudies partija — didi istorijos pažangos jėga.

A. N. Tolstojaus — menininko talentas suklestėjo tarybiniu laikotarpiu. Daugiausiai kaip 20 metų rašytojas kūrė vieną didžiausių, populiariausių tarybinės grožinės prozos kūri-

voikslas. Romane „Petras I“ Aleksiejus Tolstojus paavaizdavo Petro laikų Rusiją. Knygoje „Ivanas Rėtusis“ Aleksiejus Nikolajevičius sukūrė istoriškai

teisingą valstybės veikėjo paveikslą.

A. N. Tolstojus — karštas socialistinės Tėvynės patriotas, aistringas kovotojas už liaudies laimę, už savo Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Jis kalbėjo: „Gyvenime nėra karštesnio, gilesnio ir švantesnio jausmo, negu meilė tau — Tėvynei“.

Kai grobikai — vokiečių fašistai užpuolė mūsų šalį, Tolstojus stojo į jos gynėjų gretas. Per visą pasaulį skambėjo jo aistringas ir rđstus balsas, kvietęs liaudį kovoti su klasingu ir piktu priešū.

Aleksiejus Tolstojus dirbo didžiulį valstybės ir visuomenės darbą. Jis buvo TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatas, TSRS Mokslų akademijos tikrasis narys, Tarybinių rašytojų sąjungos prezidento narys, Slavų komiteto prezidento narys.

Aleksiejus Nikolajevičius mirė 1945 metų vasario 23 d. Savo meniniu žodžiu ir įvairia veikla jis nuolatne tarybinės liaudies ir meilės pripažinimo. Jo nuoširdžiai, teisingus klirinius skaito taip pat milijonai žmonių užsienyje.

I. VOSTRIŠEVAS
Filologijos mokslų kandidatas

G. MATUKAS

Tėvynės laukuose

Laukai, gimti laukellai,
Šardinalais kilimais žėri.
Baltai balti berželiai,
Kas jus sniegu užberė?

Oi, krito snagėš, supės
iš tollmos žydrinės.

Ir gulė jos ant apės,
Placiūnos lauknos Tėvynės.

Baltai baltai apkloti
Aplink snieguose viskas.
Visuos berybluos plotuos
Tik baltas sniegas tviška.

Iš broliškųjų respublikų kolūkių patyrimo

STAIGUS ŽINGSNIS Į PRIEKĮ

„Pravdoje“ išspausdintas puslapis apie Nikolsko kaimą. Šiame puslapyje pasakojama apie Smolensko sritys Gžatsko rajono Radiščevo vardo kolūki, kuris per keturis metus po TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimo smarkiai sustiprėjo.

Prieš keletą metų rudens darganom užėjus Radiščevo vardo kolūkyje galima būtų pamatyti nenurautus lais. Čia nespėdavo atlikti visų lauko darbų. Nė geresnė padėtis buvo ir fermose. Piniginės mokėjimo pajamos šiekė vos 150 tūkstančių rublių.

Štai ką pasakoja kolūkio kasininkas, senas Nikolsko kaimo gyventojas Fiodoras Smirnovas: — Maža vyrų ūkėdavo kolūkyje, ir veik visi jie iš čia išeidavo.

Vienas — žiemą, kitas — vasarą. Ko gi tada galima buvo laukti!..

Atsiliepdami į Komunistų partijos raginimą, 1953 metų rudenį į kaimą išvyko didelis organizatorių ir žemės ūkio specialistų būrys. Jų tarpe buvo ir Ivanas Denisenkovas, žemės ūkio banko Gžatsko skyriaus valdytojas. Jis atvyko į Nikolsko kaimą, kad kartu su komunistais ir visais kolūkiečiais pakeitų atsiliekantį tada Radiščevo vardo kolūki. Pasitaręs su kolūkistais, naujas pirkinas nutarė pažavenėmonėse kūrybinėje pasiekti, kad susinteresuoti

darbu. Ūkiškai apskaičiavus, buvo nutarta pradėtoje avansu išduoti nors po 1 rublį už darbadienį. Tai šiek tiek pakėlė nuotaiką žmoniems.

Taip mėnuo po mėnesio didėjo kolūkiečių materialinis susiteresumas, jie tvirtiau ėmė tikėti, kad visuomeninis ūkis stiprės.

Žiemą iš fermų ir savo kiemų kolūkiečiai į laukus išvežė didelį kiekį mėšlo, susikaupusio čia per daugelį metų. Denisenkovas neabejojo, kad laukų patrėšimas apsmokės šimterlopal. Linau Nikolske, kaip ir visoje Smolensko srityje — pagrindinė kultūra. Tuo tarpu 1953 metais kolūkyje sėmenų iš hektaro buvo gauta... po kilogramus, o pluošlar mažiau — po 36

kilogramus. Išauginti 180 hektarų plote linai davė... 12 tūkstančių rublių pajamų. Tai — po 66 rublius ir 66 kapeikas iš hektaro.

...Pavasaris ir vasara praėjo rūpesčiuose dėl derliaus. Atstrado linų auginimo grandys, kurių anksčiau nebuvo. Ir štai, jau po pirmųjų metų kiekvienas linų hektaras davė po 9.333 rublius. Gt bendros kolūkio pajamos išaugo nuo 160 tūkstančių iki 800 tūkstančių rublių.

O kaip padidėjo kolūkio pajamos! Jos jau viršijo 4 milijonus rublių. Su darbadieniu ivyko taip pat kažkas neįtikėtino. Už darbadienį išduota po 16 rublių ir po du kilogramus grūdų.

Praėjo ketveri metai po partijos Centro Komiteto rugsėjo Plenumo. Smarkiai pasikeitė per tą laiką Nikolsko kaimas. Kolūkyje pastatyta daugiau kaip šimtas naujų gyvenamųjų namų su aptvertais Ivora darželiais, išaugo kapitaliniai visuomeniniai pastatai. Kolūkio banda tiek padidėjo, kad teko pastatyti tris dideles tipines karvides.

1957 m. iš karvės primeižta vidutiniškai po 5 tūkstančius litų, o kal kurtos karvės davė ir po 6 tūkstančius litų pieno. Per 11 mėnesių šimtui hektarų naudmenų kolūkis gavo po 375 centnerius pieno. Šimtui hektarų ariamos žemės — nemažiau kaip po 100 centnerių

klaulienos. Gyvulininkystė per metus kolūkiui duoda du milijonus rublių pajamų. laukininkystė — 3.200 tūkstančių rublių. Linų pluošto iš hektaro nuagai gaunama po toną. Kiekvienas linų hektaras dabar duoda daugiau kaip 20 tūkstančių rublių pajamų.

Tame, ką pasiekė kolūkis per ketverius metus, atsiskleidė lenkinių Komunistų partijos vadovų žemės ūkiui poli sė; viršuje — bendrąjį vaizdą. Ką jaus ir vaikiųjų namas. Per šioje pastatyta

TARPTAUTINĒ APŅVALGA

Nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 d. Egipto sostinėje Kaire vyko Azijos ir Afrikos šalių solidarumo konferencija, kurioje dalyvavo keliasdešimt šalių atstovai. Konferencijos delegatai, atstovavę daugiau kaip pusei žemės gyventojų, apsvarstė aktualius dabarties klausimus, konkrečiai: dabartinę tarptautinę padėį, apie branduolinio ginklo naudojimo ir bandymų uždraudimą, apie imperializmą ir tautų nepriklausomybės bei su-

Stiprėja Azijos ir Afrikos tautų solidarumas

verenumo teisti remimą. Konferencija ryžtingai pareikalavo nutraukti ginklavimosi varžybą, uždrausti branduolinį ginklą, pasiūlė visoms valstybėms vykdyti taikaus sambūvio politiką, užkirsti kelią imperialistų intrigoms prieš tautų nepriklausomybę ir laisvę, pripažinti visų kolonijų teisę į visišką nepriklausomybę.

Vieningai priimtoje deklaracijoje Kairo konferencija pareiškė, kad jos dalyviai visiškai reikalauja svarbiausių teiginių, kurie turi nuspręsti šalių savitarpio santykius. Šių teiginių tarpe: pagrindinių žmogaus teisių gerbimas, susilaikymas nuo agresyvių veiksmų ir grėšimų prieš bet kurią šalį, visų tarptautinių ginčų suregulavimas taikiomis priemonėmis. Deklaracijoje sakoma: „Mes raginame pasaulio tautas panaudoti visas galimas priemones santarvei ir savitarpio supratimui pasiekti, nes tai neišvengiamai atves į nusiginklavimą, į branduolinio ginklo gamy-

bos, jo bandymų ir naudojimo uždraudimą... Azijos ir Afrikos tautos nori veiksmų vienybės teikiant pagalbą viena kitai kovoje už savo gerovę, lygiai kaip ir už visos žmonijos gerovę.“
Kairo konferencija buvo svarbus tarptautinis įvykis. Jos nutarimai padės toliau stiprinti Azijos ir Afrikos tautų solidarumą kovoje už taiką ir nepriklausomybę, prieš imperializmą.

N. Čigiris

PASIKALBĖJIMAI ANTIRELIGINIŠKIS TEMOMIS

ŽENKLAU IR PRIETARAI

(Pabaiga. Pradžia Nr. 2)

Kai kurie žmonės bijo skaičiaus „trylika“, kuris tariamai lemtas nelaimę. Norint suprasti, kaip kilo šis prietaras, vėl reikia grįžti į senovę. Yra žinoma, kad pirmųjų žmonių menkai mokėjo skaičiuoti. Skaičiuojama buvo nedideliais skaičiais: du, trys. Buvo skaičiuojama ant prštų, vieną skaičių pridėdant prie kito. Pavyzdžiui, norėdami pažymėti skaičių „septyni“, daugelis australiečių genčių sakdavo „du—du—trys“. Skaičiai, kurie neįėjdavo į priimtą skaičiavimo sistemą, buvo laikomi nesuprantamais ir net pavojingais. Daugelis senovės tautų, pavyzdžiui, romėnai, skaičiuodavo iki dvylikos, Vakarų Europoje ilgą laiką buvo skaičiuojama ta pačia sistema. Tų laikų liekana žinoma ir dabar: daugelis daiktų — indai, pietums ir arbatai, peiliai, šakutės ir šaukštai, baltiniai, pieštukai, plunksnos bei kiti daiktai ir mūsų laikais skaičiuojami tuziniais. Senovės laikų žmonės, kurie skaičiuodavo iki dvylikos, iš pradžių skaičiaus „trylika“ vengė. Krikščioniškoji mitologija, tarsi norėdama pabrėžti neigiamą pažinimą į šį skaičių, pasakoja apie „paskutinį vakariene“, tai yra apie mitologinio Jėzaus Kristaus atsisveikinimo

vakariene su savo mokiniais, iš trylikos dalyvaujančių mokinių vieną pavaizdavo išdaviku. Taip atsirado ir paplito prietaranga baimė „velnio tuzinui“. Štai kitas pavyzdys: „Juoda kalė perbėgo kelią—kellonė nepasiseks“. Šio keisto ženklo pagrindą paimti įvykiai ne iš gyvenimo, bet religiniai prietarai. Šis ženklas yra susijęs su senovės tikėjimu „vilkolakiais“. Gilioje senovėje žmonės tikėjo, kad piktosios dvasios (o taip pat ir blogi žmonės) tariamai gali paversti gyvuliais. O juoda katę, kurios spalva ir išvaizda yra šiek tiek baiminanti, laikė labiausiai tinkančia „piktosioms dvasioms“ įsikūnyti. Todėl jos pasirodymas ir buvo laikomas artėjančios nelaimės ženklu. Prietarai yra ir visokie burtai. Burlama kortomis, pupomis, balanomis ir pan. Tačiau visi šie burtai vienokiu ar kitokiu būdu yra susiję su tikėjimu antgamtinėmis jėgomis, „dvasiomis“, su kuriomis buriantieji tariamai gali bendrauti, sužinoti iš jų savo ateitį, palankiai nuteikti. Įvairaus plauko apgavikai — „pranašautojai“, burtininkės, žynionės — pasinaudodami šiais prietarais, begėdiškai apgaudinėja žmones. Iš to, kas pasakyta, darosi aišku, kad prietarai visiškai prieštarauja teisingam, moksliniam supratimui apie gamtos ir visuomenės reiškinų ryšius ir dėsninumus. Su prietarais — tamsumo ir nemokškumo liekanomis — reikia nuolat atkakliai kovoti propaguojant mokslines žinias, mokslinę pasaulėžiūrą, visokeriopai keliant gyventojų kultūrinį lygį.

N. Gubanovas

Redaktorius A. STAŠYS

Rajono kultūros skyriaus vedėjui

Šiukui Vytautui, mylimai motinai mirus, išsiikiame gilia užuojautą.

Kultūros darbuotojų profesjungos rajono ir vietinis komitetas

Rokiškio miesto kultūrinį įstaigų ir kino tinklo darbuotojai reiškia užuojautą kultūros skyriaus vedėjui

Šiukui Vytautui, mirus jo mylimai motinai

PASTATYTA 1957 metais

EREVANAS. Naujas geležinkelio stoties pastatas.

A. Ekekjano (TASS) nuotr.

Pusė Brazilijos gyventojų — beraščiai

Brazilijos savaitraštis „O Semanario“ išspausdino straipsnį apie švietimą Brazilijoje. Pažymėjęs, kad pusė šalies gyventojų yra neraštingi, laikraštis nurodo, kad Brazilijoje 8.300 tūkstančių vaikų negali mokytis vidurinėse mokyklose dėl didelio mokesčio už mokslą ir brangiai kainuojančių vadovė-

lių. Pereitais metais 40 Brazilijos sostinės Rio de Žaneiro mokyklų mokesčiai už mokslą padidėjo 2—3 kartus. 1958 metais numatyta vėl padidinti mokesčių už mokslą. Rio de Žaneire 20 procentų vidurinių mokyklų priklauso privatiems asmenims. Šios mokyklos paverstos pajamingomis įmonėmis. Mokytojai šiose mokyklose gauna „skurdų atlyginimą“. Dar blogesnė švietimo sistemos padėtis yra šalies šiauriniuose rajonuose. Antai, Alago valstijoje iš šimto vaikų pradinėse mokyklose mokosi tik tai penki. (TASS-ELTA).

E. ULDUKIS

Žaliosios salos paslaptis

5

Meldučiuose sklinda kalbos apie kolektyvizaciją. Šliaužia purvini gandai, kad kolūkiuose žmonės lursią dirbti veltui. Mes klausiamo apie tai mokytoją.
— Kolektyvizacija — tai, vyrai, toks žemės ūkio sutvarkymas, kai kiekvienas gauna atpildą už savo darbą. O kas nedirba, lam—gumbas! Gerai taip?
— Gerai! — vienu balsu atsakome mes.
Aš įsivaizduoju, kaip nenoriai dirba Vaišvala, ir džiaugiuosi: — Žinos jis dabar, kaip ant kitų sprando joti!
— O Vaišvalos į kolūkį niekas ir neįsileis, — sako mokytojas. — Buožems ne vieta kolūkiuose.

7

grandininkai po grindimis sėdi ir ten kažką veikia, kas Smetonos policijai nepatikdavo...
Apie save mokytojas nemėgsta daug kalbėti. Bet užtat kaip įdomiai jis pasakoja apie savo draugus, apie kolūkius, apie naują gyvenimą, kuris jau žengia į Meldučius.
— Na, vyrai, laikas ir numigti iruputį! — pagaliau sako mokytojas. — Nes jeigu nesitilsėsime, tai blogi naujo gyvenimo statytojai būsime.
Apsikrovę knygomis, mes einame namo. Lauke slaučia sniego pūga. Balti žirgai švaistosi aplink mokyklą. Pamiškėje žiburluoja kalmas. Mes klampojame per gilų sniegą, dūstame nuo smarkaus vėjo. Tylime.

6

— Bet jis prijaučia Taryboms, — pastebi Ignukas.
Mokytojas linksmai kvatoja. O mes prašome plačiau papasakoti mums apie kolūkius.
Mokytojas — komunistas. Prie Smetonos jis dirbo pagrindėje, o fašistinės okupacijos metais Nr. 100. Partizanais aš tikiu. — Prieš tai buvau karmėtininkas. — Prieš tai buvau karmėtininkas. — Prieš tai buvau karmėtininkas. — Prieš tai buvau karmėtininkas. — Prieš tai buvau karmėtininkas. — Prieš tai buvau karmėtininkas.
O štai pogaliu įsivaizduoju, kaip aš ne-
Redakcija: Rokiškis, p...
aš ne-
po-

Palydovo medžioklė.

V. Liskovo pieš.

Žinios
apie kūlimo ir daugiamečių žolų sėklų fondų supylimo eigą rajono kolūkiuose 1958 m. sausio 5 d.
(plano įvykdymas procentais)

Eil. Nr.	Kolūktio pavadinimas	Iškulta grūdinių kultūrų	Iškulta daugiamečių žolų	Supilta daugiamečių žolų sėklos
Panemunėlio MTS zona				
1.	„Jaunoji gvardija“	100,0	100,0	36,9
2.	„Atžalynas“	100,0	83,3	65,2
3.	Mičiurino v.	100,0	70,0	11,7
4.	„Už taiką“	98,5	85,3	100,0
5.	„Šetekšna“	97,4	66,6	34,2
6.	„Artojas“	96,9	3,7	13,9
7.	„Žalgiris“	96,0	100,0	70,0
8.	„Gegužės Pirmoji“	94,7	10,2	8,2
9.	„Duokiškis“	94,3	100,0	12,2
10.	„Lenino keliu“	89,0	—	—
11.	„Vyturys“	83,9	17,1	6,6
Viso zonoje:		95,5	48,1	35,0
Rokiškio MTS zona				
1.	Marytės Melnikaitės v.	100,0	100,0	84,0
2.	„Pirmyn“	100,0	63,0	5,0
3.	„Žvaigždė“	100,0	33,3	10,0
4.	„Pilis“	96,5	100,0	12,5
5.	„Pergalė“	95,5	30,0	22,3
6.	„Socializmo keliu“	92,1	—	26,1
7.	Salomėjos Nėries v.	88,7	4,0	48,0
8.	„Tikruoju keliu“	—	—	11,6
9.	Liudo Girso v.	—	32,0	27,7
10.	„Rageliai“	—	8,3	10,2
11.	„Aušra“	80,0	—	—
12.	„Nemunėlis“	75,6	35,1	31,6
13.	„Naujas gyvenimas“	70,5	31,2	50,0
14.	„Tarybų Lietuva“	86,5	35,6	27,2
Rajono plano komisija				